

Dosarul nr.3ra-1154/22
2-22012821-01-3ra-04112022

Instanța de fond: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului depus de Rusu Marina, reprezentată de avocatul Cireș Isae,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Marina împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva hotărârii din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins acțiunea în contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Rusu Marina,

c o n s t a t ă:

La 28 ianuarie 2022, Rusu Marina a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a indicat că, prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 515-VI din 08 februarie 2012, a fost numită pe un termen de 5 ani în funcția de judecător de instrucție la Judecătoria Taraclia. Ulterior, în baza hotărârii plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 624/26 din 29 septembrie 2016, a fost transferată în funcția de judecător la Judecătoria Cahul (instanța nou-creată prin Legea nr. 76 din 21 aprilie 2016 privind reorganizarea instanțelor judecătorești), unde activează începând cu 1 ianuarie 2017. Prin decretul președintelui Republicii Moldova nr. 192-VIII din 20 mai 2017, a fost numită în funcția de judecător la Judecătoria Cahul până la atingerea plafonului de vârstă.

A indicat, că prin hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii nr. 284/24 din 06 octombrie 2020, nr. 367/32 și nr. 394/32 din 22 decembrie 2020, au fost anunțate

concursuri pentru suplinirea posturilor vacante de judecător în unele instanțe judecătorești, inclusiv Judecătoria Chișinău (sediul Centru și Ciocana).

A menționat, că la 10 noiembrie 2020, a depus cerere de participare la concursurile anunțate de Consiliul Superior al Magistraturii, la care a fost anexată scrisoarea de motivare, în vederea ocupării prin transfer a unei funcții vacante la Judecătoria Chișinău.

A arătat, că în scrisoarea de motivare *inter alia* s-a indicat că reclamanta împreună cu familia sa, locuiesc din 2015 în mun. Chișinău, iar deplasările tur-retur de la Chișinău până la Taraclia, necesită cheltuieli suplimentare și timp – 8 ore în fiecare zi, pe când, eventuala admitere a cererii de transfer, va facilita optimizarea și sporirea randamentului activității de judecător.

Reclamanta a relatat, că la 30 noiembrie 2021, a avut loc ședința Consiliului Superior al Magistraturii de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, în care au fost examinate cererile candidaților, precum și s-a desfășurat audierea acestora, iar prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 321/31 din 30 noiembrie 2021, s-a dispus respingerea cererii privind suplinirea prin transfer, a funcției de judecător la Judecătoria Chișinău.

Reclamanta a opinat că hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii este nemotivată, susținând că nu poate fi reținut drept un temei de fapt pentru respingerea cererii de transfer a judecătorului Rusu Marina de la Judecătoria Cahul, sediul Taraclia, faptul că la instanța de la care se solicită transferul, sunt în funcție trei judecători, iar transferul unui judecător din acest sediu este inoportun, deoarece, aceasta va conduce la periclitarea activității instanței prin afectarea calității actului de justiție și dăunarea interesului major al justițiabilului, or, această împrejurare nu se sprijină pe o prevedere legală.

S-a indicat, că la sediul Taraclia al Judecătoriei Cahul, conform statelor de personal sunt doar 3 funcții de judecători și astfel, în logica argumentului expus în hotărârea contestată, toți judecătorii din această instanță nu pot spera la un transfer pe toată durata mandatului lor.

A insistat, că Consiliul Superior al Magistraturii eronat a invocat că la examinarea candidaturilor care solicită suplinirea, prin transfer, a funcției de judecător la Judecătoria Chișinău se ia în calcul și perioada efectiv lucrată în funcție de judecător, or, trimiterea la art. 5 din Legea cu privire la statutul judecătorului, nu are nici o relevanță pentru soluția adoptată cu privire la cererea de transfer. Mai mult, invocarea acestei prevederi legale, este abstractă, întrucât autoritatea administrativă nu explică ce a avut în vedere prin luarea în considerare a timpului efectiv lucrat de judecător și care este legătura cu acest articol.

A considerat că Consiliul Superior al Magistraturii nejustificat a concluzionat că nu poate să prevaleze confortul profesional al judecătorului de a activa într-o instanță apropiată domiciliului său, ce a fost schimbat între timp în detrimentul necesităților instanței de îndeplinire a justiției pentru care a optat la accederea în funcția de judecător, așa cum o atare abordare denotă o lipsă totală de calitate a motivării hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 321/31 din 30 noiembrie 2021.

Reclamanta a afirmat că prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii i-a fost încălcat dreptul de a putea fi transferată la o instanță de judecată cu același nivel, cât și dreptul la viață privată.

Pe parcursul judecării cauzei în fond, reclamanta a depus cerere privind completarea temeiurilor din acțiune, în conținutul căreia s-a indicat că, în cadrul ședinței din 30 noiembrie 2021, când au fost examinate și soluționate cererile judecătorilor cu privire la ocuparea funcției prin transfer la o instanță egală în grad, au participat 7 membri. Din membrii prezenți, 6 sunt judecători și profesori de drept titulari, iar al șaptelea membru prezent era Ministrului Justiției.

A invocat, că deși membru de drept nu participă cu drept de vot, hotărârea a fost emisă cu 7 voturi, adică, a participat și Ministrul Justiției. Având în vedere că la ședința din 30 noiembrie 2021, doar 6 membri din toți 7 prezenți erau cu drept de vot, nu se cunoaște cine și-a exprimat opțiunea „contra”, astfel încât cererea cu privire la transfer a fost respinsă, iar instanța nu poate efectua controlul legalității actului administrativ individual, întrucât opțiunea de vot a Ministrului Justiției a fost exprimată fără drept.

A remarcat, că prezintă importanță în contextul prezentei acțiuni și faptul, că membrii Consiliului Superior al Magistraturii cu drept de vot la adoptarea hotărârii cu privire la cariera judecătorilor au fost în număr par – 6. Unul din posibilele rezultate ale votării a fost că din cei 6 membri, 3 au votat „pro” și 3 au votat „împotriva”. În asemenea situație, reclamanta a insistat că procedura de vot urma să se repete, or, hotărârea se adoptă cu votul majorității membrilor cu drept de vot.

A mai invocat reclamanta, că la executarea dreptului discreționar, autoritatea publică urmează să țină cont de chestiuni obiective care ar determina o soluție de admitere sau de respingere a cererii de transfer. În lipsa unor impedimente obiective, respingerea cererii de transfer denotă o exercitare cu rea-credință a dreptului discreționar. Mai mult, din textul hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii contestată în prezenta cauză, nu rezultă argumente serioase și convingătoare în ceea ce privește soluția adoptată.

În aceste condiții, Rusu Marina a solicitat instanței anularea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 321/31 din 30 noiembrie 2021, în partea respingerii cererii de transfer a Marinei Rusu de la Judecătoria Cahul, sediul Taraclia la Judecătoria Chișinău și obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să propună Președintelui Republicii Moldova numirea prin transfer a Marinei Rusu (Curtiș) în funcția de judecător la Judecătoria Chișinău.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din data de 03 octombrie 2022 a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Rusu Marina (f.d. 60-68).

Instanța de fond a constatat, că Consiliul Superior al Magistraturii a respectat întru totul procedura legală la examinarea cererii depuse de judecătoarea Rusu Marina prin care s-a solicitat transferul în funcția de judecător la Judecătoria Chișinău, în sensul, că în cadrul concursului organizat, a ținut cont de criteriile normative de evaluare a candidaturilor, și anume: motivele care au determinat candidatul să participe la concurs; determinarea vizând ocuparea funcției pentru care candidează; propuneri privind modernizarea și îmbunătățirea activității instanței și

calității actului de justiție; fermitatea în expunere în cadrul interviului, precum și reputația persoanei în contextul prevederilor legale.

Curtea de Apel Chișinău a subliniat, că transferul Marinei Rusu de la Judecătoria Cahul, sediul Taraclia la Judecătoria Chișinău, nu a fost admis pe motiv că nu au fost acumulate voturile necesare pentru admiterea demersului, în partea de motivare a hotărârii contestate fiind expuse motivele care au stat la baza soluției adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii, și anume, prevenirea periclitării activității instanței din care s-a solicitat transferul, prevenirea afectării calității actului de justiție și dăunarea interesului major al justițiabilului, precum și necesitatea coroborării dreptului judecătorului la confort profesional și necesitățile instituționale ale instanței judecătorești în cadrul căreia își desfășoară activitatea acesta.

Instanța de fond a desconsiderat argumentele reclamantei Rusu Marina care a susținut, că hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 321/31 din 30 noiembrie 2021, în partea respingerii cererii Marinei Rusu de transfer într-o instanță judecătorească egală în grad, or, aceste argumente sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Analizând hotărârea contestată instanța de fond a constatat că, în partea contestată a hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 321/31 din 30 noiembrie 2020, s-au indicat explicit motivele, punctajul și numărul de voturi acumulat de fiecare candidat, care în rezultat denotă că Rusu Marina, nu a acumulat numărul necesar de voturi pentru a fi propusă Președintelui Republicii Moldova, în vederea transferului la Judecătoria Chișinău.

Curtea de Apel Chișinău a respins și argumentul reclamantei precum că, la emiterea hotărârii contestate ar fi fost încălcat dreptul discreționar al autorității pârâte.

Totodată, instanța a apreciat critic și obiecțiile reclamantei precum că a fost încălcată procedura de vot la adoptarea hotărârii.

La caz, s-a constatat cert că, candidatura Marinei Rusu, pentru a fi transferată, urma să acumuleze 7 voturi din 12 (numărul total de membri), însă, a acumulat doar 3 voturi „pro” și 4 voturi „contra”, ceea ce denotă că nu a fost acumulat numărul necesar de voturi pentru a fi transferată la o altă instanță de același grad.

Aserțiunile reclamantei precum că la ședința Consiliului Superior al Magistraturii din 30 noiembrie 2021, ar fi participat doar 6 membri cu drept de vot, au fost apreciate de instanța de fond drept neîntemeiate și contrare probatoriului administrat, așa cum, din extrasul din proces-verbal al ședinței Consiliului din 30 noiembrie 2021, rezultă că la adoptarea hotărârii contestate au participat următorii membri cu drept de vot: Musteață Dorel, Gafton Luiza, Cernat Nina, Micu Victor, Galben Anatolie, Moraru Petru și Timotin Mariana.

Curtea de Apel Chișinău a indicat că nu poate fi reținut nici argumentul reclamantei Rusu Marina care a susținut că, circumstanțele luate în considerare la adoptarea hotărârii contestate, nu au fost puse în discuție în cadrul audierii, or, potrivit Regulamentului cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor, aprobat prin Hotărârea CSM nr.613/29 din 20 decembrie 2018, la stabilirea punctajului final al judecătorului care solicită transferul într-o altă instanță,

urmează a fi luate în considerație următoarele criterii: motivele care au determinat candidatul să participe la concurs; determinarea vizând ocuparea funcției pentru care candidează; propuneri privind modernizarea și îmbunătățirea activității instanței și calității actului de justiție; fermitatea în expunere în cadrul interviului, precum și reputația persoanei în contextul prevederilor legale.

Prin urmare, în cumulul circumstanțelor menționate, instanța de fond a conchis că la caz lipsesc temeiuri de anulare a actului administrativ contestat în parte, întrucât hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, reflectă rezultatele unui concurs organizat și desfășurat de Consiliul Superior al Magistraturii, în baza Regulamentului aprobat și în vederea suplinirii funcțiilor vacante de judecător în cadrul Judecătoria Chișinău.

Totodată, a indicat că este neîntemeiată și pretenția Marinei Rusu cu privire la obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să propună Președintelui Republicii Moldova numirea prin transfer a Marinei Rusu (Curtiș) în funcția de judecător la Judecătoria Chișinău. Or, înaintarea propunerii Parlamentului Republicii Moldova, privind numirea prin transfer a judecătorului într-o altă instanță, ține de competența exclusivă a Consiliului Superior al Magistraturii, în caz contrar, instanța ar admite o ingerință în votul discreționar al membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, ce ține de transferul judecătorului la o altă instanță egală în drept, care constituie o activitate internă și exclusivă a Consiliului Superior al Magistraturii.

Împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău a depus recurs Rusu Marina, reprezentată de avocatul Cireș Isae, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii cu emiterea unei decizii noi privind admiterea acțiunii (f.d. 71, 75-77, 132-134).

În motivarea recursului și cererii de completare a recursului a reiterat poziția din cererea de chemare în judecată. Suplimentar a invocat că soluția Consiliului Superior al magistraturii din 30 noiembrie 2021 constituie un arbitrar.

A menționat că Curtea de Apel Chișinău nu a ținut cont de condițiile exercitării dreptului discreționar al autorității publice stabilit de art. 137 alin. (1) din Codul administrativ. Astfel, la soluționarea cauzei în prima instanță, Curtea de Apel Chișinău a considerat că Consiliul Superior al Magistraturii a avut discreție nelimitată la soluționarea cererii de transfer a judecătorului Rusu Marina, apreciind că discreția autorității se exprimă în cumularea votului majorității membrilor săi, dar fără a verifica legalitatea actului administrativ prin prisma limitelor exercitării acestui drept discreționar.

Totodată, a invocat și practica judiciară neuniformă a Curții de Apel Chișinău, făcând referire la cauza Chihai Veniamin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii.

În concluzie a menționat că lipsa unor motive plauzibile a respingerii cererii de transfer a judecătorului Rusu Marina de la Judecătoria Cahul, sediul Taraclia la Judecătoria Chișinău denotă arbitrarul actului administrativ contestat.

La 29 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Consiliul Superior al Magistraturii copia recursului, iar la 13 septembrie 2023 copia cererii de completare a recursului depus de Rusu Marina, reprezentată

de avocatul Cireș Isae, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței (f.d.81, 141).

Prin referința din 09 decembrie 2022 Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat declararea ca fiind inadmisibilă a cererii de recurs depusă de Rusu Marina, reprezentată de avocatul Cireș Isae.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1-9 și 11-16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul depus de Rusu Marina, reprezentată de avocatul Cireș Isae, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat de către Curtea de Apel Chișinău la data de 03 octombrie 2022, fiind expediat recurentei și reprezentantului său prin intermediul poștei electronice la data de 04 octombrie 2022 (f.d. 69).

La 17 octombrie 2022, Rusu Marina, reprezentată de avocatul Cireș Isae, a depus recurs împotriva hotărârii din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 70-71).

Alineatul (2) al art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), prevedea că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia hotărârii motivate a instanței de apel a fost notificată recurentei și reprezentantului său, prin intermediul oficiului poștal, la data de 28 octombrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexate la materialele cauzei (f.d. 73).

La 28 noiembrie 2022, Rusu Marina, reprezentată de avocatul Cireș Isae, a prezentat motivarea recursului împotriva hotărârii din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 74-77).

Astfel, recursul depus de Rusu Marina, reprezentată de avocatul Cireș Isae, împotriva hotărârii din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Rusu Marina, reprezentată de avocatul Cireș Isae, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Conform art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f).

Din analiza prevederilor citate, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, depus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Rusu Marina, reprezentată de avocatul Cireș Isae.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Rusu Marina, reprezentată de avocatul Cireș Isae, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi